

POROČILO O PRESOJI

VLOGE ZA PODALJŠANJE AKREDITACIJE VISOKOŠOLSKEGA ZAVODA

Ime visokošolskega zavoda	Univerza v Ljubljani Kongresni trg 12 1000 Ljubljana
Vlagatelj	Univerza v Ljubljani
Predlagatelj	Univerza v Ljubljani

Uvod

Univerza v Ljubljani (v nadaljevanju UL) je dne 28. 6. 2012 na svet Nacionalne agencije Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu (NAKVIS) poslala vlogo za podaljšanje akreditacije visokošolskega zavoda UL. Svet NAKVIS je na podlagi vloge dne 1. 10. 2012 imenoval skupino strokovnjakov, ki je bila s sklepom sveta NAKVIS dne 18. 10. 2012 spremenjena, saj je prof. dr. Josef Smolle dne 14. 10. 2012 odpovedal sodelovanje v skupini strokovnjakov. Skupina strokovnjakov je sklep za imenovanje in gradivo prejela po elektronski pošti 11. 10. 2012, nato pa še po običajni pošti 13. 10. 2012.

Skupina strokovnjakov je z elektronsko komunikacijo in pripravljanim sestankom dne 5. 11. 2012 vsebinsko uskladila priprave na obisk in kasneje pripravila skupno poročilo. Skupina strokovnjakov je obsežno gradivo pregledala in ugotavlja, da je bilo v večini primerov zelo skrbno pripravljeno. Pripombe so bile le na berljivost priloge »PRILOGA 4.3_EF SPREMLJANJE DIPLOMANTOV-ver2.pdf«. Manjše pomanjkljivosti oz. zahteve po obrazložitvi so se nanašale na pojasnila glede metodologije vprašalnikov, dopolnitev podatkov o prehodnosti in pojasnitve, dopolnitve podatkov o sodelovanju z okoljem, pojasnitev razmerja študentov in razpoložljivih prostorskih kapacitet namenjeni izobraževalni dejavnosti. UL je 22. 11. 2012 odpravila manjše pomanjkljivosti in podala dodatna pojasnila in obrazložitve. Ugotavljamo, da je bilo dostavljeno gradivo popolno.

Obisk UL je bil opravljen v času od 10. 12. 2012 do 12. 12. 2012 in je potekal po urniku, ki je bil usklajen z vodstvom UL. Pri razgovorih so sodelovali: rektor UL in prorektorji, senatorji in dekani, člani upravnega odbora, zunanji deležniki, ki sodelujejo v izobraževalnem procesu, raziskovalnih projektih, praktičnem usposabljanju, deležniki s področja gospodarstva in negospodarstva oz. lokalne skupnosti, predsedniki oz. člani Komisije za kakovost, Komisije za inovacije, Komisije za pripravo strategije, Komisije za razvoj informacijskega sistema, visokošolski učitelji in sodelavci, raziskovalci, zaposleni v strokovnih službah rektorata in na članicah, predstavniki študentov, domači in tuji študenti.

Skupini strokovnjakov so bili povsod zagotovljeni dobri pogoji za delo. Omenimo le, da je bilo samo na Filozofski fakulteti izraženo izrecno nestrinjanje s tem, da bi razgovor potekal v angleškem jeziku, čeprav je bil takšen način dela vnaprej usklajen, ob tem, da je bila vsem sogovornikom, ki so to želeli, omogočena komunikacija v slovenščini. Sicer smo bili lepo sprejeti in začutili smo dobro akademsko vzdušje. Omogočen nam je bil vpogled v ključne dejavnosti UL. Poleg obiska rektorata je bil organiziran in izveden še obisk na naslednjih članicah UL: Akademija za glasbo, Akademija za likovno umetnost in oblikovanje, Filozofska fakulteta, Fakulteta za kemijo in kemijsko tehnologijo, Fakulteta za socialno delo, Medicinska fakulteta, Pravna fakulteta in Pedagoška fakulteta, kjer poteka pedagoška, znanstveno-raziskovalna, strokovna in umetniška dejavnost.

Med obiskom je bil skupini strokovnjakov omogočen tudi vpogled v naslednje dokumente, ki niso bili sestavni del gradiva: samoevalvacijsko poročilo »Akademije za likovno umetnost in oblikovanje« (ker ni bilo dostopno na spletu), seznam inovacij, povzetek projekta J5-

4281(A) »Longitudinalna raziskava kompetenčnega potenciala univerzitetnih diplomantov in razkoraka med aktualiziranimi kompetencami in potrebami na trgu dela v tehniki, izobraževanju in zdravstvu«, raziskava »Statistično-demografska analiza praktikantov študentov Geodezije v Sloveniji v obdobju 2008-2011«.

Na poročilo, ki je bilo oddano NAKVIS-u dne 21. 12. 2012, je UL dne 18. 1. 2013 posredovala pripombe, ki so bile v veliki meri utemeljene in zato v takšnem primeru tudi upoštevane v tem končnem poročilu.

Področja presoje

1. Ugotovljen napredek v (26. člen):

1. nadgrajeni, formalizirani in javno dostopni strategiji, postopkih in ukrepih;

Strategija UL 2012 – 2020, ki je zamenjala Strategijo UL 2006-2009, je nadgrajena in dolgoročnejša. Cilji, ki si jih je UL zastavila v Strategiji 2006-2009, so bili: povečati obseg in kakovost raziskovalnega in razvojnega dela, uvajanje študijskih programov v skladu z načeli bolonjskega procesa, krepitev in poglobitev mednarodnega sodelovanja, povečanje pretoka znanja v prakso, vzpostavitev celovitega sistema spremljanja in zagotavljanja kakovosti, razvoj obštudijske dejavnosti in krepitev medsebojnega sodelovanja avtonomnih članic. Ti cilji so bili bolj ali manj doseženi. Strateška prednostna področja v Strategiji UL 2012 – 2020 so ustvarjanje znanja in umetniških del, prenos in uporaba znanja, ustvarjalne razmere za delo in študij, internacionalizacija, kakovost za doseganje odličnosti na vseh področjih delovanja. Pripravljen je akcijski načrt za leto 2013, realizacijo načrta po posameznih članicah pa bodo spremljali na nivoju univerze (univerzitetna služba za spremljanje kakovosti, analize in poročanje). Akcijski načrt pa bo tudi osnova za razdeljevanje razvojnega denarja. Tako menimo, da so postopki glede na prejšnjo strategijo nadgrajeni in se bodo v prihodnosti po potrebi še dograjevali.

Glede na poročilo »University of Ljubljana EUA Evaluation Report, October 2007«, stran 9, kjer skupina strokovnjakov leta 2007 ugotavlja, da se senatorji bolj vidijo kot predstavniki članic in ne kot odgovorni za splošni interes UL kot celote tudi mi ugotavljamo, da se ta pogled spreminja zelo počasi. Menimo, da mora Senat prevzeti vodilno vlogo na področju izvajanja in spremljanja strategije. Tako je predvideno, da bo Senat UL enkrat na leto preučil uresničevanje strategije in akcijskih načrtov ter sprejel ustrezne ukrepe.

Morda največji napredek je UL naredila pri zagotavljanju celovitega sistema kakovosti. V preteklosti so bile sicer izdelana samoevalvacijska poročila na posameznih članicah, vendar je pri njihovi izdelavi sodelovalo le manjši del osebja, samoevalvacijska poročila so bila redko deležna resnih razprav, akcijski načrti se niso izvajali in/ali preverjali. UL se je v tem obdobju sicer zavedala pomena celovitega sistema za zagotavljanje kakovosti in ga pričela graditi. Glede na novo vzpostavljene mehanizme in zanke kakovosti lahko sklepamo, da je vzpostavljen celovit sistem zagotavljanja kakovosti. Tako je opazen zelo velik napredek na tem področju, ki ga gre morda pripisati predvsem zelo aktivni vlogi univerzitetne službe za spremljanje kakovosti, analize in poročanje.

2. razvoju in redni uporabi formalnih orodij za zagotavljanje sistema kakovosti, dokumentiranem spremljanju dosežkov pri izvajanju študijskih programov, učnih izidov študentov in vrednotenju relevantnih deležnikov;

V poročilu »University of Ljubljana EUA Evaluation Report, October 2007«, stran 6, je zapisano da študijski programi na UL niso racionalni, da je število predmetov preveliko (do 18 v letniku), da je premalo časa namenjeno praktičnim vajam, študiju primerov in neposrednemu delu s študenti. Priporočilo skupine strokovnjakov leta 2007 je bilo:

»Vodstvo UL naj razmisli o tem, kako kombinirati uvajanje bolonjskega procesa z zmanjšanjem števila ur za poučevanje in povečanjem osebne obremenitve študentov ter praktičnega usposabljanja, z namenom, da bi pridobili več časa in zmogljivosti za raziskovanje.« V obdobju, ki je sledilo je UL popolnoma prenovilo vse študijske programe v smislu bolonjske reforme, tako da je v pogledu študijskih programov napravljen in ugotovljen velik napredek. Čeprav v manjši meri še zmeraj opažamo kakšno podvajanje v učnih vsebinah smo zaznali zavezo k bolonjskemu procesu in k nadaljnjemu izboljševanju na vseh področjih delovanja. V poročilu »University of Ljubljana EUA Evaluation Report, October 2007«, stran 7, je skupina strokovnjakov leta 2007 priporočala da UL standardizira postopek študentskega ocenjevanja pedagoškega dela in da tem ocenam določi primerno težo pri napredovanju učiteljev. Prav tako je skupina strokovnjakov leta 2007 ugotavljala, da ni ustaljenega in jasnega postopka za zunanjo evalvacijo fakultet, da oddelki in fakultete ne uresničujejo priporočil samoevalvacijskih poročil, ki se pripravljajo vsako leto. Ugotavljamo, da so vse te pomanjkljivosti odpravljene. Postopek študentskega ocenjevanja pedagoškega dela je standardiziran z uvedbo ankete e-študent, čeprav zaradi neenotnega oz. neintegriranega informacijskega sistema UL imajo nekatere članice še težave s samo izvedbo študentskih anket. Nadalje, z ustanovitvijo univerzitetne službe za spremljanje kakovosti, analize in poročanje se je pričelo spremljanje akcijskih načrtov, ki jih pripravijo članice v samoevalvacijskih poročilih. Nadalje je bil dopolnjen poslovnik kakovosti, ki upošteva priporočila ESG (European Standards and Guidelines). Z merili za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov Nacionalne agencije za kakovost v visokem šolstvu pa je postopek za zunanjo evalvacijo fakultet natančno definiran. Tako da tudi na tem področju ugotavljamo napredek.

V poročilu »University of Ljubljana EUA Evaluation Report, October 2007«, stran 13, je skupina strokovnjakov zapisala, da je potrebno okrepiti celovit sistem zagotavljanja kakovosti, posebej s tem, da se na vsaki članici določi oseba ali skupina, ki je odgovorna za to področje ter sistematično izvajati ocenjevanje kakovosti na vseh članicah. Ugotavljamo, da je narejen viden napredek tudi v tej smeri. Na vseh članicah vse bolj aktivno delujejo komisije za ocenjevanje kakovosti, ki vsako leto pripravijo samoevalvacijsko poročilo, izdelajo akcijske načrte in skrbijo za njihovo izvajanje. Prav tako sodelujejo z univerzitetno komisijo za kakovost in univerzitetno službo za spremljanje kakovosti, analize in poročanje.

3. stabilni kadrovske strukturi in njenem razvoju;

UL je imela in ima stabilno kadrovske strukturo. Vsi nosilci študijskih predmetov na UL so hkrati po habilitacijskih merilih tudi raziskovalci. Glede na poročilo »University of Ljubljana EUA Evaluation Report, October 2007«, ki izpostavlja kot strukturno in organizacijsko oviro za nadaljnji razvoj UL predvsem neintegriranost njenih članic (omenja se da UL ni integrirana univerza, stran 5), smo opazili velik napredek v smeri integrirane univerze. Članice se vedno bolj povezujejo med seboj tako na izobraževalnem kot raziskovalnem področju, vedno več aktivnosti (npr. karierni centri, prijava na razpise, struktura samoevalvacijskih poročil) je vodeno in usmerjeno s strani univerze. Razvoj v smeri še večje integriranosti je potrebno nadaljevati.

4. stalnem povezovanju in sodelovanju kadrov, študentov in drugih deležnikov z okoljem;

Za obdobje po letu 2007 je opaziti pozitivni premik k povezovanju in sodelovanju kadrov, študentov in drugih deležnikov z okoljem. Primer takšnega delovanja je na novo ustanovljen doktorski program UL, ki se koordinira na nivoju univerze ter povezuje strokovnjake različnih znanstvenih disciplin. V poročilu »University of Ljubljana EUA Evaluation Report, October 2007« je bilo izpostavljeno, da na UL ne obstaja doktorska šola ter da vsaka članica določa svojo usmeritev pri doktorskem študiju. Skupina strokovnjakov je leta 2007 to pomanjkljivost uvrstila kot eno izmed ključnih slabosti za uveljavljanje interdisciplinarnosti pri usposabljanju bodočih raziskovalcev in pri pripravi

študentov za zaposlitev. UL je tako v tem obdobju odpravila tudi zaznano pomanjkljivost pri uveljavljanju interdisciplinarnosti doktorskih študijskih programov in opaziti je napredek tudi na tem področju.

5. ustreznih in stabilnih razmerah ter virih (vložkih), ki zagotavljajo kakovostno izvajanje študijskih programov in njihov aktualen razvoj;

V obdobju od zadnjega evalvacijskega poročila (»University of Ljubljana EUA Evaluation Report, October 2007«) so se stabilnost virov in razmere za izvajanje študijskih programov poslabšale. Vzroki so izven univerzitetne sfere oziroma na strani izvršilne oblasti. Ne le da država določa števila vpisnih mest, temveč je Vlada z Uredbo iz leta 2009 spremenila sistem financiranja v smeri, ki izrazito povezuje financiranje študija s številom študentov. Ker so slabosti takšnega sistema hitro postale očitne, je v naslednjih letih pričela Vlada uravnavati sistem tako, da je zmanjševala variabilni del finančnih virov za izvajanje programov in povečevala fiksni del virov. Pri čemer je variabilni del odvisen od prehodnosti študentov. Še večje težave so z materialnimi stroški poslovanja, ki so se venomer povečevali.

6. stalnem zbiranju in analizi podatkov, ki so pomembni za učinkovito upravljanje in izvajanje študijskih programov ter s tem povezanih podpornih aktivnosti;

UL redno spremlja učne izide študentov, prehodnost študentov in dejansko trajanje študija. Kazalnike zbirajo in analizirajo po letnikih, generacijah, po predmetih in skupaj za študijski program ter skupaj za stopnjo glede na namen analize. Poleg navedenih kazalnikov UL uporablja tudi druge specifične kazalnike s katerimi načrtuje in spremlja svoje dejavnosti (npr. mednarodno in raziskovalno dejavnost, podporne aktivnosti študijskemu procesu). Na UL so v fazi systemskega uvajanja spremljanja diplomantov, ki bo namenjeno ugotavljanju njihove zaposljivosti, poteku karijerne poti ter oceni zaključenega študijskega programa.

7. ugotavljanju napak in pomanjkljivosti pri izvajanju študijskih programov v procesu samoevalvacije ter njihovem odpravljanju v procesu razvoja teh programov;

Eden izmed pomembnih orodij za ugotavljanje napak in pomanjkljivosti pri izvajanju študijskih programov so študentske ankete. V poročilu »University of Ljubljana EUA Evaluation Report, October 2007«, stran 12, je bilo izpostavljeno, da je potrebno izboljšati ocenjevanje pedagoškega dela ter, da študentje pogosto ne vidijo učinkov teh anket in da niso obveščeni o rezultatih teh anket. Medtem ko je bilo z uvedbo enotne ankete e-študent ocenjevanje pedagoškega dela poenoteno in do neke mere tudi izboljšano pa vidnega napredka glede seznanja študentov o rezultatih anket nismo zaznali. To je področje, ki ga UL mora bolje urediti v prihodnosti.

8. organiziranju javnega dostopa do informacij o rezultatih izvajanja študijskih programov, učnih izidov študentov ter znanstvenih, raziskovalnih, umetniških in strokovnih dosežkov zaposlenih;

Informacije o študijskih programih so javno dostopne. Študijski programi UL so nazorno opisani v dveh brošurah: »Vodnik po prvostopenjskih študijskih programih na Univerzi v Ljubljani« in »Vodnik po drugostopenjskih študijskih programih na Univerzi v Ljubljani«, ki sta bili izdani leta 2011. Najnovejše informacije o študijskih programih pa so dostopne preko spletnih strani univerze in članic.

9. redni predstavitvi in organiziranju razprave o samoevalvacijskih poročilih in drugih dokumentiranih ugotovitvah samoevalvacije v vseh organih upravljanja zaradi avtonomnega in odgovornega upravljanja dejavnosti in vodenja visokošolskega zavoda, kakovostnega izvajanja študijskih programov in njihovega razvoja.

Samoevalvacijska poročila pripravijo članice in UL vsako leto. Pripravo samoevalvacijskih poročil na članicah koordinirajo Komisije za ocenjevanje kakovosti. V samo pripravo pa so vključeni tako zaposleni kot študentje, ne pa tudi zunanji deležniki. Merila za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov sicer ne določajo in ne zahtevajo, da se zunanje deležnike vključi v pripravo samoevalvacijskih poročil. Zato je vključevanje zunanjih deležnikov priporočilo. O vsebini samoevalvacijska poročil se razpravlja na posameznih oddelkih, akademskem zboru članice, Študentskem svetu članice in ga potrdi Senat članice. Ugotavljamo, da so tako organizirane razprave zadostne za odgovorno upravljanje dejavnosti in kakovostno izvajanje študijskih programov in njihovega razvoja.

2. vpetost v okolje (27. člen)

1. javno objavljeno poslanstvo in strategija razvoja, kjer je opredeljena vloga visokošolskega zavoda v gospodarskem, socialnem in kulturnem razvoju ožjega in širšega okolja, posebej z ugotavljanjem učinkov, ki jih ima delovanje visokošolskega zavoda na okolje ter racionalno rabo javnih virov;

Poslanstvo in strategijo razvoja UL za obdobje 2012-2020 je Senat UL sprejel 23. 10. 2012. Nova, dolgoročnejša strategija je zamenjala strategijo razvoja UL za obdobje 2006-2009, ki se je v praksi za strateško načrtovanje dela in poročanje o delu uporabljala do nedavnega. Zavod je namreč s pripravo nove strategije čakal na sprejem Nacionalnega programa visokega šolstva in Raziskovalne in inovacijske strategije Slovenije. Potem ko sta bila oba nacionalna dokumenta sprejeta sredi leta 2011, so sledile še analize in usklajevanja med članicami UL.

Obe strategiji razvoja UL (prejšnja in prenovljena) sta javno dostopni preko direktne povezave na naslovni spletni strani zavoda.

V poslanstvu in strategiji razvoja UL je vloga zavoda v gospodarskem, socialnem in kulturnem razvoju ožjega in širšega okolja jasno opredeljena. Pri tem je še posebej izpostavljena vloga UL v širši regiji, saj želi zavod v naslednjem obdobju svojo vpetost v mednarodno okolje intenzivirati, ker je primarno slovensko okolje premajhno, da bi lahko v njem UL v celoti razvila svoj potencial znanja.

Vsi deležniki, s katerimi je skupina strokovnjakov opravila razgovor, so s strategijo zavoda seznanjeni in v njej prepoznajo tudi svoje interese oz. interese članice, na kateri delujejo. To velja tudi za zunanje deležnike, ki so bili v proces nastajanja nove strategije vključeni le posredno preko svojih predstavnikov v upravnem odboru univerze.

UL kot celota uspešno udejanja svojo družbeno odgovornost in ima vzpostavljene osnovne mehanizme za ugotavljanje učinkov, ki jih ima njeno delovanje na okolje ter racionalno rabo javnih virov. Pri tem pa se sooča s precejšnjimi razlikami med posameznimi članicami, ter s problemom prevelike razdrobljenosti raziskovalnih zmogljivosti, kar se odraža v opaznih razlikah glede stopnje vpetosti posameznih članic v ožje in širše okolje, posledično pa tudi v premalo usklajenem delovanju UL kot celote. Med ključne strateške cilje za obdobje 2012-2020 je UL uvrstila tudi oblikovanje večjih raziskovalnih skupin.

2. povezanostjo z razvojem ožjega in širšega okolja ter dialogom z njima – posebej pa s svojimi diplomanti;

UL ima v državi nedvomno največ koncentriranega potenciala, tako na področju raziskovalno razvojnega dela in generiranja novega znanja, kot tudi na ravni podajanja tega znanja v procesu visokošolskega izobraževanja. Zavzema osrednje mesto v slovenskem visokošolskem prostoru in v slovenski družbi, saj je dejavna na področjih, ki so posebnega družbenega pomena in tako prispeva h kulturnemu, socialnemu in

ekonomskemu razvoju družbe. Obširen seznam gospodarskih in negospodarskih organizacij v Sloveniji, s katerimi zavod aktivno sodeluje (priloga 33), te ugotovitve potrjuje.

Uspešno večplastno sodelovanje univerze z okoljem, ki se izkazuje s številnimi razvojno-raziskovalnimi projekti, s sodelovanjem pri prenovi študijskih programov, s podjetniškimi idejami, s prenosom znanja, idr. je na razgovoru potrdilo tudi vseh 13 predstavnikov zunanjih deležnikov. Vendar pa je na drugi strani kljub temu opazen relativno nizek nivo vključenosti predstavnikov okolja v ključne procese zagotavljanja kakovosti na UL (aktivnejše sodelovanje pri nastajanju strateških dokumentov, spremljanje izvajanja akcijskih načrtov, sodelovanje pri samoevalvaciji).

Kot primer dobre prakse velja izpostaviti sodelovanje univerze in njenih članic z gospodarskimi in družbenimi subjekti pri organizaciji in izvajanju praktičnega usposabljanja študentov. Praktično usposabljanje študentov se redno spremlja in ocenjuje, prav tako se ocenjujejo tudi mentorji, za katere univerza organizira tudi ustrezna izobraževanja. Leta 2007 je univerza izdala tudi brošuro z naslovom »Smernice za praktično usposabljanje na Univerzi v Ljubljani«, v katerem so natančno opredeljeni cilji, kot tudi vloga in obveznosti članice, študentov in mentorjev v tem procesu.

Prenos znanja v prakso teče skozi številne projekte, ki jih UL izvaja za in skupaj z uporabniki. Nova oblika javno sofinanciranega sodelovanja z gospodarstvom so kompetenčni centri in UL sodeluje v vseh sedmih. Na treh članicah so bili poskusno ustanovljeni zavodi, ki naj bi prispevali k prenosu znanja v prakso in k spodbudnejšim pogojem za sodelovanje članic in članov UL z matično ustanovo. Njihov prispevek bo treba še ovrednotiti.

Zastavljena strategija nadaljnjega razvoja UL predvideva utrditev povezanosti delovanja zavoda z razvojem ožjega okolja v Sloveniji, kot tudi povečanje uveljavljenosti v mednarodnem prostoru, kjer zavod prav tako sodeluje s številnimi gospodarskimi in negospodarskimi subjekti (priloga 34), kot edina slovenska univerza pa je uvrščena tudi med prvih 500 univerz na ARWU šanghajski lestvici. Obseg vključenosti v mednarodne raziskovalne projekte in količina z njimi pridobljenih sredstev se povečujeta, medtem ko je stopnja mobilnosti učiteljev, raziskovalcev ter študentov oziroma delež tujega osebja in študentov še vedno relativno nizka. Prav tako UL glede na svojo velikost izvaja malo skupnih izobraževalnih programov in programov v tujini.

Podatki o sodelovanju z razvojem ožjega in širšega okolja po posameznih članicah so si med seboj sicer dokaj različni tako po obliki, kot tudi intenziteti sodelovanja, vendar pa kažejo na to, da so prav vse članice UL vpete v okolje v skladu s svojim osnovnim poslanstvom. Tako so npr. tehniške fakultete bolj povezane z gospodarskimi, družboslovne pa z negospodarskimi družbami.

Dialog s svojimi diplomanti zavod izkazuje predvsem preko neformalnih oblik komunikacije, ter preko določenih poklicnih združenj izven univerze (npr. zdravniška zbornica, uprava za pomorstvo, ipd.) Diplomanti so velikokrat tudi mentorji pri praktičnem usposabljanju, opazen pa je tudi občutek pripadnosti članici in univerzi, na kateri so diplomirali, ki se kaže v različnih oblikah sodelovanja. Kot primer lahko navedemo obisk ustavne sodnice in predsednika Računskega sodišča RS na Pravni fakulteti na dan, ko je to fakulteto obiskala tudi skupina strokovnjakov.

Alumni klubi so na večini članic sicer že ustanovljeni, vendar pa njihovo delovanje v smislu aktivnega sodelovanja pri razvoju kakovosti na podlagi povratnih informacij diplomantov iz okolja še ni povsem zaživel.

3. seznanjenostjo zaposlenosti svojih diplomantov;

UL razume svojo pomembno vlogo pri zaposljivosti diplomantov, vendar pa v vlogi navaja, da to ni njena edina vloga v slovenski družbi. Enako pomembna je tudi izobraževalna funkcija za namene povečevanja znanja, osebnega razvoja, povečevanja aktivnega državljanstva ipd. Zato razumejo zaposlenost diplomantov kot zelo pomemben dejavnik pri načrtovanju študijske dejavnosti, ki pa ni edini.

Trenutno UL kot celota podatka o zaposlenosti svojih diplomantov nima. Sistemsko spremljanje diplomantov, ki bo namenjeno ugotavljanju njihove zaposljivosti, poteku karierni poti takoj po diplomi ter oceni zaključenega študijskega programa je še v fazi uvajanja. Nekatere članice UL same izvajajo anketiranje diplomantov, v večini primerov pa podatke o zaposljivosti pridobivajo na različne neformalne načine, ki ne zagotavljajo zanesljivih in primerljivih podatkov.

4. spremljanje učnih izidov in pridobljenih kompetenc, da bi omogočili študentom in diplomantom poleg zaposlovanja in nadaljnjega izobraževanja tudi vključevanje v družbene procese in javno življenje;

UL spremlja učne kompetence ter sprotno ugotavlja njihovo ustreznost in na podlagi rezultatov analiz tudi ustrezno ukrepa. Iz tabele 28 v vlogi je razvidno, da imajo rezultati analize učnih izidov in pridobljenih kompetenc največji vpliv na spreminjanje učnih vsebin in načinov poučevanja.

Uvajajo se tudi nove evalvacijske metode, kot npr. naknadno ocenjevanje pridobljenih kompetenc po nekaj letih dela v praksi in ocenjevanje s strani različnih udeležencev. Tako je bila npr. leta 2010 izvedena analiza kompetenc diplomantov ob diplomiranju, leta 2011 pa je bil vzpostavljen Svet Fakultete za upravo s predstavniki delodajalcev, ki bo služil tudi za pridobivanje mnenj delodajalcev, kar bo ena izmed podlag za spremembo učnih načrtov v prihodnje, tudi z vidika povezanosti med programi na različnih stopnjah študija.

V zvezi s spremljanjem pridobljenih kompetenc velja kot primer dobre prakse omeniti tudi raziskovalni projekt J5-4281(A) »Longitudinalna raziskava kompetenčnega potenciala univerzitetnih diplomantov in razkoraka med aktualiziranimi kompetencami in potrebami na trgu dela v tehniki, izobraževanju in zdravstvu« ter raziskavo »Statistično-demografska analiza praktikantov študentov Geodezije v Sloveniji v obdobju 2008-2011«.

5. spremljanje konkurenčnosti na trgu dela diplomantov študijskih programov.

Na UL deluje mreža kariernih centrov. Karierni svetovalci nudijo študentom in diplomantom celostno podporo na njihovi študijski in karierni poti. Študentom svetujejo pri načrtovanju kariere in pomagajo graditi njihove zaposlitvene kompetence že v času študija, diplomantom pa pomagajo pri uspešnem prehodu v prvo zaposlitev. Z izjemo Kariernega centra Ekonomske fakultete, so vsi ostali centri financirani iz Evropskega socialnega sklada ter koordinirani s strani rektorata.

Poleg kariernega sodelovanja so študentom na voljo tudi delavnice, seminarji in druga izobraževanja za pridobitev zaposlitvenih in drugih veščin za uspešen vstop na trg delovne sile.

Posamezne članice organizirajo tudi predstavitve delodajalcev in obiske študentov v realna delovna okolja.

Prednosti:

- Poslanstvo, vizija in strategija delovanja UL so jasno opredeljeni za daljše časovno obdobje in objavljeni na spletni strani.

- Strategija nadaljnega razvoja UL temelji na realni oceni stanja in je usmerjena tako v krepitev prednosti, kot tudi k odpravi ugotovljenih pomanjkljivosti.
- UL svojo družbeno odgovornost uspešno udejanja z razvejanimi oblikami prenosa ustvarjenega znanja v prakso.
- Vzpostavljena in dobro delujoča mreža kariernih centrov.
- Vzorno urejeno področje praktičnega usposabljanja.

Priložnosti za izboljšanje:

- Krepiti oblike medsebojnega sodelovanja članic na vseh področjih in izboljšati usklajenost delovanja z integracijo skupnih funkcij.
- Povečati mednarodno sodelovanje, predvsem v obliki mobilnost osebja in študentov v obeh smereh.
- Ustanoviti alumni klube na članicah, ki tega še niso storile in čim prej vzpostaviti njihovo polno delovanje. Koordinacija aktivnosti alumni klubov na ravni univerze.
- Vzpostaviti celovit sistematičen način spremljanja zaposljivosti, zaposlenosti in konkurenčnosti diplomantov, ter na podlagi analiz sprejemati ustrezne ukrepe.
- Dvigniti raven sodelovanja z zunanjimi deležniki z njihovim še aktivnejšim vključevanjem v ključne procese delovanja UL.

Neskladnosti z zakonom in merili na področju vpetosti v okolje niso bile ugotovljene.

3. delovanje visokošolskega zavoda (28. člen)

1. jasno razvidni izobraževalni, znanstveni, raziskovalni, umetniški oziroma strokovni cilji ter strategija delovanja in razvoja zavoda in študijskih programov;

Izobraževalni, znanstveno-raziskovalni, umetniški oziroma strokovnimi cilji so jasno razvidni iz delovanja UL ter njenih študijskih programov. Izobraževalni, znanstveno-raziskovalni, umetniški oziroma strokovnimi cilji so v skladu s poslanstvom in vizijo UL. Definirana je tudi strategija za doseganje teh ciljev (npr. Strategija UL 2012-2020).

2. načrt in način uresničevanja postavljenih ciljev;

UL vsako leto pripravi načrt dela (npr. Program dela za leto 2012, Finančni načrt) s katerim bo uresničevala postavljene cilje. Prav tako letno pripravljajo poročila o delu za preteklo leto s katerimi UL spremlja izvedbo postavljenih ciljev (npr. Poročilo Rektorja za leto 2011, Letno poslovno poročilo za leto 2011).

3. jasna notranja organiziranost in pregledno delovanje vseh organov;

Organiziranost UL je določena s Statutom UL, kjer so tudi podane jasne opredelitve nalog in dolžnosti. Organi delujejo pregledno. V prilogi 29 so podani vsi organigrami članic.

Ugotavljamo pa nedoslednost členov 34 in 82 Statuta UL, kjer je zapisano: »34. člen: Organi članice univerze so: dekan, senat, akademski zbor, upravni odbor in študentski svet. Članica lahko poleg organov iz prejšnjega odstavka oblikuje še druge organe, katerih sestavo in pristojnosti določi s pravili.«

»82. člen: Članica ima lahko upravni odbor, če tako določi s pravili. Upravni odbor članice odloča o gospodarjenju s sredstvi, pridobljenimi z dejavnostjo iz 16. člena in skrbi za nemoteno materialno poslovanje članice v primerih, ko le-ta nastopa v pravnem prometu v svojem imenu in za svoj račun. Upravni odbor univerze lahko prenese na upravni odbor članice določena pooblastila iz svoje pristojnosti.«

Prvi omenjeni člen navaja, da članice univerze imajo upravne odbore, medtem ko drugi pravi, da te lahko imajo.

4. razvidne in opredeljene pristojnosti, naloge in dolžnosti vodstva, zaposlenih in študentov

v organih upravljanja;

Pristojnosti, naloge, dolžnosti vodstva, zaposlenih in študentov v organih upravljanja so določene z relevantnimi splošnimi pravnimi akti.

5. vsi zaposleni in študenti ter organi delujejo v skladu z relevantnimi splošnimi pravnimi akti;

Zaposleni in študenti ter organi delujejo v skladu z relevantnimi splošnimi pravnimi akti (npr. Zakon o visokem šolstvu, Statut UL, zakon o javnih financah, zakon o javnem naročanju, pravilnik o varovanju osebnih in zaupnih podatkov na UL, Merila za volitve v nazive visokošolskih učiteljev, znanstvenih delavcev ter sodelavcev UL).

6. delovanje na področjih, za katera je bil visokošolski zavod ustanovljen, kar izkazuje z:
– znanstvenim, raziskovalnim, umetniškim oziroma strokovnim delom v okviru programov in projektov;
– ustrezno organizirano izvedbo teh programov in projektov ter
– objavami dosežkov tega dela na način, ki mu stroka priznava znanstveno, raziskovalno, umetniško oziroma strokovno relevantnost;

UL deluje na področjih, za katera je bila ustanovljena in to dokazuje z znanstvenim, raziskovalnim, umetniškim oziroma strokovnim delom v okviru programov in projektov, ustrezno organizirano izvedbo teh programov in projektov ter objavami dosežkov tega dela na način, ki mu stroka priznava znanstveno, raziskovalno, umetniško oziroma strokovno relevantnost (Vir: SICRIS).

7. utečeno znanstveno, raziskovalno, umetniško oziroma strokovno sodelovanje z drugimi visokošolskimi zavodi, inštituti oziroma drugimi organizacijami;

UL ima utečena znanstvena, raziskovalna, umetniška oziroma strokovna sodelovanja z drugimi visokošolskimi zavodi, inštituti oziroma drugimi organizacijami. V prilogi 33 in 34 je podan obširen seznam tujih in domačih visokošolskih zavodov, raziskovalnih organizacij, podjetij, s katerimi UL sodeluje. UL ima sklenjen tudi sporazum o izmenjavi študentov med slovenskimi univerzami.

8. univerze izkazujejo znanstvene, raziskovalne, umetniške oziroma strokovne rezultate svojega delovanja najmanj s področja treh znanstvenih disciplin, fakultete pa s področja vsaj ene znanstvene discipline;

UL izkazuje znanstvene, raziskovalne, umetniške oziroma strokovne rezultate svojega delovanja najmanj s področja treh znanstvenih disciplin (npr. naravoslovno-matematične vede, tehniške vede, medicinske vede, biotehniške vede, družboslovne vede, humanistične vede, umetniške discipline).

9. stalno vključevanje rezultatov znanstvenega, raziskovalnega, umetniškega oziroma strokovnega dela v izobraževanje v skladu s strategijo visokošolskega zavoda;

Vsi nosilci študijskih predmetov na UL so hkrati po habilitacijskih merilih tudi raziskovalci, zato prepletajo svoje delovanje na raziskovalnem, znanstvenem ali umetniškem področju s pedagoškim delom. Rezultate svojega znanstveno-raziskovalnega, umetniškega oziroma strokovnega dela vključujejo v izobraževalni proces (npr.: z vključevanjem sodobnih lastnih spoznanj v predavanja, vaje in seminarje).

10. stalno prenavljanje in aktualizacija učnih vsebin z rezultati znanstvenega, raziskovalnega, umetniškega oziroma strokovnega dela, ki se presoja s kriteriji kakovosti;

Učne vsebine predmetov študijskih programov se prenavljajo in odražajo veliko mero znanstveno-raziskovalnega, umetniškega oziroma strokovnega dela. Izkušnje in rezultati znanstveno-raziskovalnega, umetniškega oziroma strokovnega dela se odražajo tako pri vsebini kot pri izvedbi pedagoškega dela. Prav tako obstaja praksa, da v prenavo študijskih programov vključujejo različne notranje in zunanje deležnike.

11. usklajevanje vpisa študentov s potrebami relevantnih okolij;

Usklajevanja vpisa študentov s potrebami relevantnih okolij je zaslediti le v manjši meri. UL utemeljuje v vlogi, da je število vpisanih študentov odvisno še od vrste drugih dejavnikov, kot so interes in potrebe za študij, kapacitete UL in trg dela.

12. sklenjeni dogovori z različnimi organizacijami o praktičnem usposabljanju svojih študentov (če je to del študijskih programov); visoke strokovne šole pa z organiziranjem praktičnega izobraževanja in usposabljanja svojih študentov ter stalnim preverjanjem usposobljenosti in kompetenc mentorjev na praksi;

Vlagatelj v vlogi navaja, da ima UL področje praktičnega usposabljanja dobro urejeno, prav tako pa se zavzema za stalno izboljševanje kakovosti na tem področju. Na obisku različnih članic UL, kjer je praktično usmerjanje del študijskega programa, smo ugotovili, da je to področje resnično dobro urejeno. Članice svojim študentom poiščejo organizacijo, kjer ti lahko opravljajo praktično usposabljanje, študentom pa je ponujena tudi možnost, da si organizacijo, kjer bodo opravljali praktično usposabljanje, poiščejo sami.

Članice, kjer je praktično usposabljanje del študijskega programa, imajo v večini podpisane tripartitne pogodbe z izvajalci praktičnega usposabljanja. Krovne pogodbe niso smiselne, saj praktično usposabljanje poteka na veliko različnih organizacijah.

Prav tako članice redno izobražujejo osebe, ki so mentorji študentom na praktičnem usposabljanju. V razgovorih je bilo ugotovljeno, da so mentorji in koordinatorji študijske prakse v stalnem stiku.

13. stalno primerjanje načrtovanih in doseženih učnih izidov študentov in kompetenc diplomantov ter posodabljanje izvajanja študijskih programov;

Študenti lahko preverijo dosežene učne izide in kompetence ter spremljajo lasten napredek preko podajanja individualne informacije študentu, preko kontaktnih oblik (govornih ur, individualnih konzultacij), z različnimi načini preverjanja znanja (pisni ali ustni izpiti, seminarske naloge, diplomski izpiti ipd.), imajo možnost vpogleda v svoj ocenjeni pisni izdelek, pridobijo lahko informacije o lastni uspešnosti v primerjavi z ostalimi študenti na primer s statistiko izpita glede na letnik in posamezni predmet, ki je vidna ob opravljenem izpitu, prav tako so jim na voljo informacije o prehodnosti posameznih predmetov.

UL uporablja spremljanje in analiziranje učnih izidov ter kompetenc za posodabljanje učnih programov. Do sedaj so izvedli precej manjših sprememb programov (sprememba študijske literature, nosilcev, razporeditev kontaktnih ur), ker so se po prvih letih izvajanja programov pokazale določene pomanjkljivosti.

14. zagotavljanje odgovornosti zavoda do študentov pri:

- pomoči pri organiziranem pridobivanju znanja, spretnosti in veščin na drugih visokošolskih zavodih, vključno z interno, nacionalno in mednarodno podprto mobilnostjo;
- priznavanju znanj, spretnosti in veščin, pridobljenih na drugih visokošolskih zavodih;
- svetovalnih storitvah, povezanih z vpisom, in drugih informacijah, povezanih s študijem, kot npr. karierni centri;

Po članicah UL delujejo koordinatorji mednarodnih izmenjav, ki študentom poleg Mednarodne pisarne, ki deluje na UL, nudijo vse potrebne informacije in podporo za pridobivanje znanj, spretnosti in veščin na drugih tujih visokošolskih zavodih. Prav tako UL znotraj svojih članic sistematično promovira programe mobilnosti, predvsem program Erasmus. Služba za mednarodno sodelovanje na univerzi se vključuje v vsa predstavitvena predavanja, ki tečejo na članicah ali sejemskih prireditvah. Nenehno informira koordinatorje izmenjalnih programov na članicah o novostih in možnostih mobilnosti. Največ promocije je preko spletnih strani.

Potencialnim kandidatom nudijo podporo in potrebne informacije pred odhodom, med samim bivanjem v tujini in tudi po vrnitvi. Mobilnosti se lahko udeležijo študenti, ki so pred odhodom v tujino sklenili dogovor o študijskih obveznostih (angl.: learning agreement). Dogovor sklenejo odgovorni na matični članici (oddelčni koordinator ali koordinator izmenjalnega programa), študent in odgovorni na univerzi.

UL poskrbi tudi za tujega študenta, ki se odloči za študij na eni izmed članic univerze. Vsakega tujega študenta pred prihodom v Ljubljano opremijo z vsemi potrebnimi informacijami. Prav tako deluje tutorstvo, ki je namenjeno tujim študentom.

UL se je za izvedbo mobilnosti v Sloveniji povezala še s tremi slovenskimi univerzami in določila pravila, po katerih naj bi se izvajale izmenjave. Število teh izmenjav je nizko, kar pripisujejo nezainteresiranosti študentov za tovrstne izmenjave.

Študenti nimajo težav s priznavanjem znanj pridobljenih na drugih visokošolskih zavodih, tako doma kot v tujini. UL je v letu 2007 članice prvič seznanila z Obveznimi navodili za izvajanje mednarodne študijske izmenjave in prakse, ki določajo, kdo lahko v programu sodeluje, kaj je potrebno pred odhodom v tujino postoriti in kakšen je postopek priznavanja v tujini opravljenih obveznosti. V letu 2010 so na univerzi dopolnili navodila za priznavanje v tujini opravljenih obveznosti. Postopek za priznavanje v tujini opravljenih obveznosti je natančno določen. Do problemov pa še prihaja tam, kjer tuje institucije študentom UL ne zagotovijo ustreznega programa izobraževanja glede na dogovor. Če študent v tem primeru ne obvesti UL o zadevi in formalno uredi zamenjave, se lahko zgodi, da zaradi neprimerljivosti vsebin študijske obveznosti niso nujno v celoti priznane. V kolikor imajo študenti težave s priznavanjem po vrnitvi domov, skušajo preko koordinatorjev posredovati tako, da se jim prizna maksimalni obseg obveznosti, ki so jih opravili v tujini.

V razgovorih smo bili seznanjeni s posameznimi primeri težav pri priznavanju neformalno pridobljenih znanj, ki sicer po vsebini in zahtevnosti v celoti ali deloma ustrezajo splošnim oziroma predmetno-specifičnim kompetencam določenim s posameznim študijskim programom, in sicer kot opravljeno študijsko obveznost, ovrednoteno po ECTS.

Študentom in kandidatom je omogočeno svetovanje za vpis, kjer velik del svetovanja in informiranja študentov poteka preko študentskih referatov na članicah ali pa na nivoju UL preko mrež kariernih centrov in vpisno-prijavni službi UL. Razvit je tudi sistem tutorstva, ki je prilagojen potrebam in možnostim posamezne članice. Podporo študentom s posebnimi potrebami nudijo tutorji za študente s posebnimi potrebami in pooblaščen osebe po članicah. Poleg običajnih oblik tutorstva se razvijajo tudi nove oblike tutorstva (npr. raziskovalno tutorstvo).

15. ustreznost organiziranost študentov in njihovo soodločanje v vseh organih upravljanja zavoda;

Študenti so formalno aktivno in enakovredno vključeni v upravljanje UL. Po ZViS in Statutu UL bi študenti morali biti člani Senata UL in njenih članic, ter akademskih zborov članic. Naslednji primer pa kaže na določena neskladja z zakonom in merili. Namreč,

delež študentov v Senatu FSD (<http://www.fsd.uni-lj.si/fakulteta/organi/>) je le slabih 17 %, 21. člen ZViS pa pravi, da mora biti v senatu (univerze in članice) najmanj petina (20 %) študentov (isto določa tudi 74. člen Statuta UL). Iz dokumentacije, ki je bila posredovana dne 28. 1. 2013 ugotavljamo, da so bili že sproženi postopki za odpravo neustrezne sestave senata FSD.

Na nekaterih članicah pa so predstavniki študentov vključeni tudi v delovanje kateder in oddelkov, delovnih teles in delovnih komisij, ki jih imenuje senat (npr. Študijska komisija, Komisija za reakreditacijo bolonjskih programov), prav tako pa imajo nekatere članice imenovanega prodekana študenta, ki je enakopraven z ostalimi prodekani na članici.

Študenti se na članicah UL povezujejo še v druge oblike študentskega organiziranja, kot so študentske organizacije, študentska društva, alumni klubi in v organiziranje znotraj različnih oblik študentskega tutorstva.

16. redno spremljanje napredovanja študentov po študijskem programu in dolžine študija ter oblikovanje in izvajanje ukrepov v primeru prenizke prehodnosti;

UL redno spremlja učne izide študentov, prehodnost študentov in dejansko trajanje študija. Kazalnike zbirajo in analizirajo po letnikih, generacijah, po predmetih in skupaj za študijski program ter skupaj za stopnjo glede na namen analize. Na UL izvajajo tudi vrsto aktivnosti za izboljšanje prehodnosti med katerimi izpostavljamo tutorstvo. Eden izmed ciljev uvedbe tutorskega sistema na UL je bil prav izboljšanje prehodnosti. Poleg učiteljskega in predmetnega tutorstva prehodnost izboljšujejo z boljšim informiranjem študentov in uvodnimi tečaji za bruce.

17. seznanjenost o zaposlenosti svojih diplomantov;

Sistematično zbiranje informacij o zaposlenosti svojih diplomantov še ni urejeno na nivoju UL, česar se tudi zavedajo. V strategiji za obdobje 2012-2020 nameravajo to področje bolje urediti. Vendar vedno več članic UL spremlja zaposljivost diplomantov. Podatke pridobivajo iz različnih baz podatkov (npr. Zavoda za zaposlovanje Slovenije, nacionalnih in regijskih organizacij, področnih zbornic in drugih specifičnih baz podatkov o zaposlovanju na posameznih področjih), sodelujejo z delodajalci, nekatere članice pa sodelujejo tudi v raziskavah o zaposljivosti na njihovem področju.

18. spremljanje konkurenčnosti na trgu dela diplomantov študijskih programov

Za spremljanje konkurenčnosti na trgu dela diplomantov velja podobna ugotovitev na ravni UL kot to velja za spremljanje zaposljivosti in zaposlenosti diplomantov. UL se te pomanjkljivosti zaveda in odpravlja.

Prednosti:

- Na članicah smo zaznali veliko skrb za študente s strani visokošolskih učiteljev in sodelavcev.
- Dobri primeri sodelovanja visokošolskih učiteljev in študentov na raziskovalnem delu in objavljanju teh del.
- Na nekaterih članicah obstajajo tudi odlične longitudinalne raziskave kompetenc univerzitetnih diplomantov.
- Opazili smo dobre primere prakse pri praktičnem usposabljanju študentov.
- Dober primer upravljanja z inovacijami.
- UL si zelo prizadeva za pridobivanje dodatnih sredstev na trgu.
- Na nekaterih članicah smo opazili dobre primere študentskega tutorstva.
- Na nekaterih članicah poteka zelo dobro delo s tujimi študenti.
- Prehodnost študentov na članicah se izboljšuje.

- Zaznana je zaveza k bolonjskemu procesu.
- Opazen je pozitiven pristop k neprestanemu izboljševanju na vseh področjih delovanja.
- Zelo učinkovita in odgovorna neformalna oblika komunikacije.
- Zaposleni cenijo, da so pri svojem delu dokaj avtonomni.
- Notranji deležniki izkazujejo ponos, da so del UL.

Priložnosti za izboljšanje:

- Upravni odbor naj zavzame bolj proaktivno vlogo za doseganje vizije.
- Senat naj prevzame vodilno vlogo na področju izvajanja in spremljanja strategije.
- Članice naj zavzamejo višjo raven proaktivnosti pri strateškem planiranju univerze.
- Poenotiti oz. integrirati informacijske sisteme in ga narediti učinkovitejšega.
- Potrebno je zagotoviti sistematičen pristop pri zbiranju podatkov o zaposljivosti in zaposlenosti diplomantov na ravni celotne UL.
- Odpraviti nedoslednost členov 34 in 82 Statuta UL.

Neskladnosti:

- Delež študentov v Senatu FSD je v neskladju z zakonom in Statutom UL. Iz posredovane dokumentacije dne 28. 1. 2013 ugotavljamo, da so že sproženi postopki za odpravo te neskladnosti.

4. kadri (29. člen)

1. število in struktura sodelujočih v študijskih programih, ki opravljajo znanstveno, raziskovalno, umetniško oziroma strokovno delo je ustrezna;

UL izvaja številne študijske programe. Sodelujoči v študijskih programih opravljajo znanstveno-raziskovalno dejavnost, umetniško oziroma strokovno dejavnost. Iz biografije visokošolskih učiteljev in sodelavcev sledi, da le ti sodelujejo s številnimi institucijami na različnih projektih. Njihovo znanstveno-raziskovalno delo dokazujejo s kvalitetnimi mednarodnimi priznanimi in citiranimi objavami oz. umetniškimi deli. Kader je ustrezen in ima veljavne habilitacije.

2. jasn kadrovski načrt ter dokazila o oblikah sodelovanja vseh visokošolskih učiteljev in sodelavcev ter znanstvenih delavcev, mednarodna mobilnost, organizacija in izvajanje sobotnega leta;

UL v raznih dokumentih (npr. Strategija 2012-2020) navaja kot pereč problem mobilnost učiteljev in študentov. Iz priloge 47 razberemo število visokošolskih učiteljev in sodelavcev na izmenjavi od leta 2006 naprej. Tako se je na primer v študijskem letu 2010/11 250 visokošolskih učiteljev in sodelavcev izobraževalo ali pa so sodelovali v pedagoškem, znanstveno-raziskovalnem procesu ali umetniškem delu v tujini. Mobilnost je tako vsekakor prisotna, a ne v želeni meri. Za obdobje 2012-2020 so si zastavili cilj, da dvignejo mobilnost za eno tretjino.

3. učinkoviti in transparentni postopki za izvolitve v nazive ter stabilna kadrovska struktura in njen razvoj;

Postopki izbire, imenovanja ter napredovanja visokošolskih učiteljev in sodelavcev ter znanstvenih sodelavcev se izvajajo v skladu z veljavnimi predpisi. UL pri izvolitvah v nazive visokošolskih učiteljev, znanstvenih delavcev in sodelavcev upošteva Merila za volitve v nazive visokošolskih učiteljev, znanstvenih delavcev ter sodelavcev UL z dne 25. 10. 2011 (in spremembe z dne 24. 4. 2012), ki so v skladu z minimalnimi standardi za izvolitev v nazive visokošolskih učiteljev, znanstvenih delavcev in visokošolskih sodelavcev na visokošolskih zavodih, ki jih je sprejela NAKVIS.

4. dokazila o veljavnih izvolitvah v nazive vseh visokošolskih učiteljev in visokošolskih sodelavcev, ki izvajajo študijske programe;

Vsi visokošolski učitelji in sodelavci, ki sodelujejo pri izvedbi študijskih programov, imajo ustrezno veljavno izvolitev, kar je razvidno iz priloge 8. Vsi izvajalci so zadostili standardom UL za izvolitev v naziv.

5. struktura in število podpornih delavcev – tj. strokovnih, upravnih in tehničnih sodelavcev mora zagotavljati kakovostno podporo za izvajanje študijskih programov;

Struktura podpornih delavcev je ustrezna. Delo podpornih služb stalno spremljajo in izboljšujejo ter skrbijo, da je podpora izvajanju študijskega procesa, znanstveno-raziskovalnega in umetniškega dela kakovostna. Ob vse večjih zahtevah po spremljanju in obdelovanju številnih podatkov in neustreznega enotnega oz. integriranega informacijskega sistema je število podpornih delavcev še komajda ustrezno. Zaradi različnih informacijskih sistemov se delo podvaja ter zaradi tega produktivnost ni optimalna. Tega se zavedajo in so pristopili k prenovi informacijskega sistema.

6. člani senata so izbrani tako, da so enakopravno zastopana vsa študijska področja, znanstvene discipline oziroma umetniška področja zavoda;

Senata UL je najvišji strokovni organ UL. Senat UL sestavljajo po en predstavnik vsake članice, ter rektor. Senatorji so lahko izvoljeni učitelji članic, ki so zaposleni na univerzi s polnim delovnim časom, in študentje. Za člana senata univerze je lahko izvoljen tudi učitelj medicinskega kliničnega predmeta, ki ni zaposlen na univerzi s polnim delovnim časom. Skladno z določilom statuta UL o enakopravni zastopanosti vseh znanstvenih disciplin in strokovnih področij ima senat UL po 34 članov, od tega 7 članov iz vrst študentov. Oblikovanje in struktura senata UL je primerna.

7. upoštevanje minimalnih standardov agencije za izvolitve v nazive visokošolskih učiteljev, znanstvenih delavcev in visokošolskih sodelavcev na visokošolskih zavodih v merilih za izvolitve v nazive visokošolskih učiteljev, znanstvenih delavcev in visokošolskih sodelavcev zavoda;

Merila za izvolitve v nazive visokošolskih učiteljev, znanstvenih delavcev in visokošolskih sodelavcev UL upoštevajo minimalne standarde za izvolitev v naziv, ki jih določa NAKVIS. Merila so objavljena na spletni strani UL.

8. ustrezno organizirana služba za podporo pedagoškemu procesu; zaposleni v tej službi so na zavodu v delovnem razmerju.

Služba za podporo pedagoškemu procesu je ustrezno organizirana. Na vsaki članici deluje referat za študente. Na obisku sodelujoči iz referata so v rednem delovnem razmerju.

Prednosti:

- Visoka pripadnost univerzi in usposobljenost tako pedagoškega, znanstvenega in umetniškega kot strokovnega osebja.
- Zavedanje podobe o odličnosti univerze med notranjimi deležniki.

Priložnosti za izboljšanje:

- Povečati mobilnost visokošolskih učiteljev in sodelavcev ter znanstvenih delavcev.
- Organizirati delo tako, da bo lažje izvajanje sobotnega leta.
- Uvesti enotni oz. integriran informacijski sistem, ki bo olajšal delo strokovnim sodelavcem.

Neskladnosti z zakonom in merili na področju kadrov niso bile ugotovljene.

5. študenti (30. člen)

1. vpis študentov je v skladu s potrebami relevantnih okolij;

Iz vloge je razvidno, da članice načrtujejo število vpisnih mest predvsem glede na število mest v preteklih študijskih letih ter zanimanje oziroma povpraševanje študentov in zmogljivosti članice. Članice se pri načrtovanju vpisnih mest večinoma ne poslužujejo analiz o zaposljivosti in povpraševanju delodajalcev. Članice bi naj upoštevale potrebe trga dela, ki pa jih očitno ne podkrepijo z analizami zaposljivosti. Iz tega izhaja, da povezanost med načrtovanjem vpisnih mest in potrebami po diplomantih v večini ne obstaja. Večina članic ne spremlja zaposljivosti svojih diplomantov. V vlogi UL navaja, da predvideva sistemsko vzpostavitev primerljivega spremljanja zaposljivosti svojih diplomantov. Iz razgovorov je bilo ugotovljeno, da ti postopki že potekajo in da bo spremljanje diplomantov v prihodnosti vzpostavljeno.

2. vključevanje študentov v znanstveno, raziskovalno, umetniško oziroma strokovno dejavnost zavoda, in sicer tako, da jih povezuje s programskimi in projektnimi skupinami ter vključuje v njihovo tekoče delo;

UL je raziskovalna institucija, ki prenaša raziskovalno, znanstveno in umetniško delo v izobraževalni proces. Nosilci predmetov v svoja predavanja, vaje, seminarje in terensko delo vključujejo najnovejša svetovna spoznanja s področij njihovega delovanja, prav tako pa v pedagoški proces vključujejo lastne ugotovitve in izsledke (angl. research based teaching). Študente vključujejo tudi v delo projektnih in programskih skupin (oz. v raziskovalno, umetniško in strokovno delo, ki poteka na članicah) tudi tako, da se teme oz. raziskovalna vprašanja projekta ali programske skupine uporabijo za pripravo seminarskih, projektnih, diplomskih, magistrskih in drugih nalog.

Na umetniških akademijah so študenti v projekte vključeni na osnovi individualnih konzultacij z visokoškolskimi učitelji, ki jih vključujejo v svoje delo in z njimi sodelujejo pri različnih projektih, ki potekajo v okviru akademij.

3. študentom se zagotavljajo:

- pomoč pri organiziranem pridobivanju znanja, spretnosti in veščin na drugih visokoškolskih zavodih;
- priznavanje znanj, spretnosti in veščin, pridobljenih na drugih visokoškolskih zavodih;
- svetovalne storitve, povezane z vpisom, in druge informacije, povezane s študijem;

Informacije v zvezi s svetovalnimi storitvami, povezanimi z vpisom in informacijami o študiju kandidati za študij kot tudi že vpisani študenti pridobijo na spletnih straneh ali v referatih za študijske oziroma študentske zadeve, v mednarodnih pisarnah oz. koordinatorjih mednarodnih izmenjav na članicah, v tajništvih posameznih oddelkov oziroma smeri ali v knjižnici. Nekatere članice nudijo informacije o svetovalnih storitvah v zvezi z vpisom in informacijami o študiju ter zaposlitvenih možnostih preko koordinatorjev študijskih programov ali preko prodekana za študijsko področje oziroma študijske dejavnosti. Vse članice nudijo informacije preko spletnih strani, organizirajo informativne dneve, nekatere pa tudi obiskujejo srednje šole ter sodelujejo s svetovalnimi delavci po srednjih šolah.

Informacije v zvezi s svetovalnimi storitvami za kandidate in študente, povezane z vpisom, informacijami o študijskih programih, študiju in zaposljivosti se nudijo na različne načine. O različnih informacijah o možnostih študija in drugih oblikah izobraževanja v tujini se študente na nekaterih članicah obvešča tudi preko elektronske pošte. Študentom Karierni center UL za študente UL organizira različne delavnice, ki so študentu v pomoč pri iskanju zaposlitve. Študenti se lahko obrnejo na kariernega svetovalca, ki občasno nudi svetovalne storitve na določenih članicah.

Informacije in pomoč pri študiju študentom UL nudijo tudi tutorji, ki delujejo po članicah univerze. Na nekaterih članicah imajo razvito tako študentsko kot učiteljsko tutorstvo. Tutorstvo je predvsem namenjeno pomoči študentom novincem in zagotavljanju stalnega spremljanja in pomoči študentom od vpisa na UL pa vse do diplome. UL ima razvit tudi tutorski sistem, ki je namenjen tujim študentom. Tutorji študenti ob diplomiranju prejmejo potrdilo o tutoriranju kot prilogo k diplomi. Kot dober primer študentskega tutorstva moramo izpostaviti Medicinsko fakulteto.

Glej tudi opis pod 3.14.

4. opredeljene pristojnosti, naloge in dolžnosti študentov v organih upravljanja;

Dolžnosti, naloge in pristojnosti študentov v organih upravljanja UL so opredeljene v Statutu UL in pravilnikih, ki jih je univerza sprejela.

5. študenti sodelujejo pri vrednotenju in posodabljanju izvajanja študijskih programov;

Študenti so preko organov UL in njenih članic vključeni v vrednotenje in posodabljanje izvajanja študijskih programov.

Na nekaterih članicah so predstavniki študentov vključeni tudi v delovanje kateder in oddelkov, delovnih teles in delovnih komisij, ki jih imenuje senat (npr. Študijska komisija, Komisija za reakreditacijo bolonjskih programov), prav tako pa imajo nekatere članice imenovanega prodekana študenta, ki je enakopraven z ostalimi prodekani na članici.

Prav tako Študentski sveti UL (študentski svet UL in študentski sveti članic) spremljajo v skladu s svojimi pristojnostmi iz Statuta UL izvajanje izobraževalne dejavnosti, služb za študente in obštudijske dejavnosti in dajejo predloge za izboljšave. Študentski sveti članic sodelujejo v habilitacijskem postopku in v skladu s statutom univerze in posebnimi pravilniki dajejo mnenja o izvolitvi oz. ponovni izvolitvi učiteljev in sodelavcev. Predstavniki študentov, ki jih imenujejo študentski sveti, sodelujejo v komisijah za kakovost in organih, ki pripravljajo in izvajajo študentske ankete o študiju in pedagoškem delu.

Informacije o obremenitvi študentov pri posameznih predmetih pridobivajo z e-študentsko anketo UL, ki naj bi se v prihodnjih letih standardizirala, saj jo na nekaterih članicah še vedno izvajajo v papirnati obliki, zaradi težav z informacijskimi sistemi. Študentska anketa se izvaja enkrat na leto. Rezultati anket se nato uporabijo pri posodabljanju študijskih programov.

6. študenti delujejo v skladu z relevantnimi splošnimi pravnimi akti;

Študenti so ustrezno organizirani v skupnosti študentov na podlagi 67. in 68. člena ZViS in delujejo v skladu z relevantnimi splošnimi pravnimi akti. Študenti so člani organov upravljanja UL. Študenti imajo v upravnem odboru UL svojega predstavnika.

7. ustreznost organiziranosti študentov, in njihovo soodločanje v vseh organih upravljanja zavoda ter pri izboljševanju kakovosti visokošolskega zavoda;

Glej tudi opis pod 3.15.

Študenti se na članicah UL ustrezno organizirani in povezani tudi v druge oblike študentskega organiziranja, kot so študentske organizacije, študentska društva, alumni klubi in v organiziranje znotraj različnih oblik študentskega tutorstva. Predstavniki študentov so vključeni v Komisije za kakovost in aktivno sodelujejo pri pripravi samoevalvacijskih poročil.

UL izvaja tudi razna anketiranja. V letu 2012 so izvedli anketiranje vseh študentov novih študijskih programov za celotno univerzo, s katero so želeli ugotoviti uspešnost izvajanja študijskih programov vključno z obremenitvijo študentov. Podobno anketiranje načrtujejo tudi v prihodnosti, in sicer tako, da bodo zagotovili kontinuiran dodaten pregled izobraževalnega dela na univerzi.

Poleg informacij, ki jih na članicah pridobijo preko študentskih anket, pridobivajo informacije o obremenitvah študentov od predstavnikov študentov. Na članicah izvajajo tudi dodatne ankete za pridobivanje informacij o obremenitvah študentov. Informacije, ki jih pridobijo o obremenitvah študentov, nameravajo uporabiti za zagotavljanje ustrežnejše obremenitve, pri vodenju in preoblikovanju, posodabljanju ter razvijanju študijskih programov, za izboljševanje pedagoškega dela in za informiranje študentov. Rezultati anket na UL niso objavljeni. Prav tako pravilniki ne narekujejo, da bi predstavniki študentov pridobili dostop do rezultatov študentskih anket.

8. spremljanje učnih izidov in pridobljenih kompetenc, da se študentom in diplomantom poleg zaposlovanja in nadaljnega izobraževanja omogoči tudi vključevanje v družbene procese in javno življenje;

Glej tudi opis pod 3.13.

Nekatere članice podajajo povratno informacijo o napredku študenta tudi s pohvalami in priznanji najboljšim študentom.

S postopnim uvajanjem standardiziranih anket, kar naj bi se zgodilo v prihodnjih letih, se bo spremljalo tudi učne izide in kompetence.

Študentom je omogočeno vključevanje tudi v različna mednarodna stanovska študentska društva, kot npr. International Veterinary Student Association (IVSA), European Architecture Student Assembly (EASA), European pharmaceutical students association (EPSA), European Law Students' Association (ELSA), alumni klubi, ki jim omogočajo vključevanje v različne sfere javnega življenja.

9. informiranje študentov o zaposljivosti diplomantov.

Na 23 fakultetah in 3 akademijah deluje mreža kariernih centrov. Karierni svetovalci svetujejo študentom pri načrtovanju kariere in pomagajo graditi njihove zaposlitvene kompetence že v času študija, diplomantom pa pomagajo pri uspešnem prehodu v prvo zaposlitev.

Storitve so za študente in diplomante brezplačne. Diplomantom nudijo individualno in skupinsko karierno svetovanje ob prehodu v zaposlitev, študentom pa poleg tega tudi delavnice, seminarje in druga izobraževanja za pridobitev zaposlitvenih in drugih veščin za uspešen vstop na trg delovne sile, organizacijo predstavitev delodajalcev in obiske študentov v realna delovna okolja.

Karierni center UL sodeluje tudi z delodajalci, ki lahko brezplačno objavljajo prosta delovna mesta in vabijo študente (ter diplomante) k drugim oblikam sodelovanja (natečaji, razpisi, seminarske, študentsko delo ipd). Organizirajo predstavitve delodajalcev na članicah UL in obiske študentov v realna delovna okolja.

Večina članic UL pa ne spremlja zaposljivosti svojih diplomantov. V vlogi UL navaja, da se v prihodnosti predvideva sistemsko vzpostavitev primerljivega spremljanja zaposljivosti svojih diplomantov. Iz razgovorov je bilo ugotovljeno, da postopki priprave že potekajo in da bo spremljanje diplomantov v prihodnosti zagotovljeno. Prav tako so Alumni klubi na večini članic že ustanovljeni, a še vedno ne delujejo v polnem obsegu,

ali pa so ti v postopku nastajanja.

Prednosti:

- UL se zaveda svoje pomanjkljivosti pri spremljanju zaposljivosti svojih diplomantov in pomanjkljivost že odpravljajo.
- Karierni center je organiziran na ravni celotne UL, prav tako ta organizira dogodke, ki študentom pomagajo pridobivati zaposlitvene kompetence že v času študija.
- Študenti so organizirani v študentske svete tako na ravni univerze kot članic. Iz razgovorov je moč sklepati, da študenti aktivno sodelujejo pri spremembah in posodabljanju študijskih programov. Študentom so omogočene tudi druge oblike organiziranja.
- Na posameznih članicah izvajajo tudi dodatne ankete za pridobivanje informacij o obremenitvah študentov.
- Pri programih, ki predvidevajo praktično izobraževanje je to organizirano sistematično in deluje zgledno.

Priložnosti za izboljšanje:

- Članice morajo začeti število načrtovanih vpisnih mest usklajevati s potrebami po diplomantih in se pri tem opirati predvsem na strokovne analize. Potrebno je spodbuditi delo alumni klubov, kjer so ti že ustanovljeni, a še ne delujejo zadovoljivo.
- UL naj intenzivneje vključuje študente 2. stopnje v znanstveno-raziskovalno delo predvsem na članicah UL, kjer je število študentov vključenih v delo projektnih in programskih skupin nizko.
- UL naj predstavnikom študentov omogoči dostop do rezultatov študentskih anket. Študentski predstavniki in študentski sveti članic bodo le tako lahko podajali predloge za spremembe predvsem posameznih učnih enot in tudi študijskih programov.
- Pridobljeni podatki o obremenjenosti študentov se naj uporabijo pri spremembi študijskih programov in prevrednotenju ECTS. Še posebej to velja za tiste članice UL (npr. FKKT), kjer so vse učne enote ovrednotili z enakim številom ECTS zaradi preprostejšega predstavljanja predmetov med semestri in letniki. V kolikor je dejanska obremenitev neustrezna, je potrebno prevrednotenje (FKKT bo prevrednotenje ECTS naredila pred podaljšanjem akreditacije programa).
- Študentje se naj aktivno vključijo v delovanje alumni klubov in spostavijo stik z bivšimi diplomanti in tako pričnejo graditi svojo kariero. Te aktivnosti se naj dopolnjujejo z aktivnostmi kariernih centrov.
- Večji nadzor nad članicami univerze glede izvajanja pravilnikov.

Neskladnosti:

- Enaka neskladnost kot pod poglavjem 3.

6. materialne razmere (31. člen)

1. zavod ima primerne prostore in opremo za uresničevanje svojega poslanstva, vizije in ciljev;

UL izkazuje materialne pogoje, ki ustrezajo opravljanju njenega poslanstva ter realizaciji vizije in ciljev. Primernost prostorov in opreme je podrobneje opisano pod točko 6.2.

2. zavod ima primerne prostore in opremo za izvajanje študijskih programov in drugih, s tem povezanih dejavnosti zavoda, kot so znanstveno, raziskovalno, umetniško oziroma strokovno delo;

Članice UL razpolagajo oz. imajo v lasti 460 objektov na 873 parcelah. Objekti imajo skupno površino 484.681 m² (od tega 276.615 m² neto površine) na 181 hektarjev zemljišč, od tega pa 27 hektarjev posestev.

Stopnja odpisanosti nepremičnin v letu 2011 je znašala 33%. Načrtovana je

rekonstrukcija in obnova dokupljenih prostorov FSD, in novogradnja objekta MF, priprava projektne dokumentacija za rekonstrukcijo objekta FF in gradnja FKKT-FRI (do leta 2014). Vrednost vseh investicij načrtovanih v letu 2012 znaša 28.986.318 evrov.

UL ima za izvajanje pedagoškega procesa na voljo 738 prostorov. Največ prostorov ima BF, najmanj FA in NTF.

3. delovanje zavoda in izvajanje študijskih programov je podprto s sodobno informacijsko-komunikacijsko ter drugo učno tehnologijo in drugo opremo, ki je potrebna za izvajanje študijskih programov ter znanstvene, raziskovalne, umetniške oziroma strokovne dejavnosti;

Za podporo izvajanju študijskega procesa zagotavljajo članice informacijsko podporo obveščanju študentov, zaposlenih in javnosti, posredujejo in hranijo študijska gradiva, ter izvajajo spletno podporo študijskemu procesu. V ta namen uporabljajo spletne strani, LCD prikazovalnike in maloštevilne spletne učilnice npr. »Moodle« (<http://moodle.org/>).

4. informacijsko-komunikacijska tehnologija je kakovostna in stalno na voljo tudi študentom;

Sodobno informacijsko okolje je ena izmed vizij, ki je bila vključena v strategijo UL za obdobje 2006-2009 in vse do 2020. Vendar, o kakovostni informacijsko-komunikacijski tehnologiji, ki bi povezovala članice UL v enovit oz. integriran in pregleden sistem, še vedno težko govorimo. Leta 2006 je vzpostavljen sistem za informacijsko podporo e-študent v katerega se je vključilo do leta 2010 deset članic UL (39%). Sistemi niso povezani med seboj, kar otežuje integrativno funkcijo univerze in se zbrani podatki velikokrat integrirajo ročno. To ima za posledico upočasnitev dela in večje število napak.

Zaradi novo sprejetih zakonskih obveznosti s področja evidenc je UL v letu 2011 pričela z informacijskim projektom podatkovne združitve (PAUL). Namen tega projekta je uvedba enotnega modela informacijskih rešitev za vse članice univerze vendar UL ne more zanesljivo napovedati kdaj bo ta projekt v celoti realiziran. S skupnim nastopom pri nakupu licenčne programske opreme pa zmanjšuje stroške, po oceni Upravnega odbora 400.000 evrov letnega prihranka. Izboljšanje naj bi zajelo upravljanje skupne univerzitetne informacijske infrastrukture, upravljanje s skupno informacijsko varnostno politiko in skupna nabava programske opreme (licenc).

5. visokošolska knjižnica v okviru zavoda, ki zagotavlja ustrezne knjižnične informacijske storitve, dostop do ustreznega knjižničnega gradiva s področij študijskih programov zavoda ter znanstvenih, raziskovalnih, umetniških in strokovnih področij; ki jih zavod razvija; študijsko gradivo in elektronske baze podatkov ustrezajo vsebini in stopnji študijskih programov, visokošolska knjižnica pa določilom zakona o knjižničarstvu.

Knjižnični sistem UL obsega 39 visokošolskih knjižnic fakultet, akademij in ne nazadnje oddelkov (zato je le teh več kakor ima Univerza članic) ter dve univerzitetni knjižnici kot pridruženi članici Univerze (Centralna tehniška knjižnica UL – CTK, Narodna in univerzitetna knjižnica – NUK). Značilnost tega sistema je decentralizacija brez glavne univerzitetne knjižnice kot notranje enote univerze.

Kljub temu ima sistem skupni imenovalac, ki zagotavlja funkcionalnost pri vseh članicah. Sem šteje krovni pravilnik o splošnih pogojih poslovanja vseh knjižnic v sistemu, uporaba iste programske opreme za avtomatizacijo poslovanja knjižnic (COBISS.SI), skupni nastop članic za nakup ali zagotavljanje dostopa do elektronskih informacijskih virov, preko portala Digitalne knjižnice z združevalnim iskalnikom in povezovalnikom do celotnih besedil ter možnostjo oddaljenega dostopa do 60.000 licenčnih e-revij, e-knjig in podatkovnih zbirk (<http://dikul.uni-lj.si>), enotna knjižnična

izkaznica, ki omogoča študentom uporabo vseh knjižnic članic vključno s CTK in NUK.

Podatki o knjižnični dejavnosti od leta 2007 do leta 2011 kažejo na enakomerno uporabo 39 enot v okolju klasičnega visokošolskega knjižničarstva. Kljub temu sledijo vse knjižnice članic trendom značilnim za visokošolske knjižnice drugih univerz: prvenstveno zmanjševanje klasične izposoje na fizičnih nosilcih, naraščanje uporabe elektronskih virov in storitev, zatem povečane potrebe po prostorih za tihi študij posameznikov in različne oblike skupinskega dela.

Ustanovitev Univerzitetne knjižnice UL (UKUL) naj bi bil poglobitveni cilj za naslednje obdobje za učinkovitejšo organiziranost knjižnične dejavnosti. Univerza želi vzpostaviti univerzitetno knjižnico, ki bo povezovala samostojne knjižnice v integriran knjižnični sistem ter načrtuje oz. upa, da bo ta knjižnica posebej financirana iz proračunskih sredstev. Medtem izražajo študentje potrebo po centralni 24-urni čitalnici v funkciji učilnice.

6. študijsko gradivo in elektronske baze podatkov ustrezajo vsebini in stopnji študijskih programov, knjižnica pa ustreza določilom zakona o knjižničarstvu;

Študijska gradiva in elektronske baze podatkov povsem ustrezajo ali celo presegajo vsebine učnih programov. To pa zato, ker je informacijska globalizacija bistveno spremenila splošno dostopnost gradiv in utegne biti problematična le dostopnost starejših ne digitaliziranih gradiv. V razgovoru s študenti ene članice se je skupina strokovnjakov prepričala, da knjižnica zagotavlja študijsko gradivo tudi, če z njim fizično ne razpolaga v času zahteve. Vse podobne primere rešujejo pravočasno s pomočjo medknjižnične izmenjave. Vse knjižnice članic UL ustrezajo zakonskim določbam.

7. zavod dokazuje ustreznost prostorov in opreme z dokazili o lastništvu ali najemu ter s popisom opreme, ki se uporablja za izvajanje dejavnosti visokošolskega zavoda;

V dostopnih podatkih ni dokazil o lastništvu nekaterih v Prilogi 26 omenjenih objektov čeprav lahko štejemo podatke v Prilogi 26 kot verodostojne zlasti, ker so podatki o najemu prostorov izkazani na istem mestu ločeno. Vsi objekti Univerze niso vpisani v zemljiške knjige, kar člani Upravnega odbora na razgovoru z evalvacijsko skupino niso zaznali kot problem.

Ker samo število objektov ne pove prav veliko, v dopolnitvi k vlogi za akreditacijo navaja UL razmerja med številom prostorov za pedagoški proces in številom študentov na posameznih članicah. Najslabše so razmere, po teh podatkih, na FRI, kjer ima en študent na voljo le 2,18 m², zatem je podobna situacija na FA (2,37 m²), EF (2,48 m²) in FF (2,53 m²). Vsled tega in drugih razlogov najemajo vse članice UL dodatne prostore tj. 144 prostorov, resda za športne aktivnosti, vendar nekatere tudi za potrebe pedagoškega in raziskovalnega procesa ter za poslovodne potrebe. Vrednost najema teh prostorov na letni ravni zneso 869.000 evrov. Najemi trajajo od pol do enega (šolskega) leta.

8. prostori zavoda so na taki lokaciji, kjer je omogočeno nemoteno izvajanje študijskih programov in znanstveno, raziskovalno, umetniško oziroma strokovno delo, ter ustrezajo številu vpisanih študentov;

Po razpoložljivih podatkih se nekatere članice UL ubadajo s pomanjkanjem prostora in težavami, ki jih le ta povzroča. Študijski proces poteka pri njih pod slabšimi pogoji, zaradi česar ni optimalen, saj študijske obveznosti ne morejo biti ustrezno razporejene. Zato se izvaja študijski proces od zgodnjih jutranjih ur do pozno zvečer (npr. vse akademije, FE, FF, FMF, VF, ZF, FFA) ali celo ob dela prostih dnevih (ZF) in z omenjenim najemom prostorov. Nekoliko manjša prostorska stiska je na FSD, FKKT, PF, FPP in MF.

Zaradi potrebe ALUO po več sredstvih za izvedbo študijskega procesa, za katerega je značilen individualen pristop do študentov in pomanjkanja primernih prostorov ter opreme se pričakuje, da se bo kakovost študija v prihodnje znižala. Na AG je najbolj izražena potreba po koncertni dvorani za vadbo večjih ansamblov in koncertno dejavnost.

Članice, ki izvajajo študijski proces na več lokacij se srečujejo s podobnimi težavami: na FKKT in FF delujejo na 24 lokacijah. Na BF prostorska ločenost oddelkov otežuje boljšo izkoriščenost laboratorijev in je pogosto vzrok podvajanja kapacitet.

9. prostori in oprema so primerni za študente s posebnimi potrebami;

Na UL je leta 2011 bilo 289 študentov s posebnimi potrebami. Težave teh študentov vključujejo motnje v vidu in sluhu, gibalne oviranosti, govorno-jezikovne težave, pa vse do motenj v duševnem zdravju. Skrb za študente s posebnimi potrebami se odseva na dveh področjih: odprava tehničnih ovir za gibanje in posebna skrb za vključevanje v dodatnih aktivnostih članic.

Za pomoč študentom s posebnimi potrebami so članice imenovalе odgovorne osebe in vzpostavile posebne oblike tutorstva. V ta namen v okviru tutorstva potekajo izobraževanja in usposabljanja za tutorje za delo s študenti s posebnimi potrebami, delavnice, tematski dogodki, individualno svetovanje (npr. FU, EF, FF), in skrb za karierni razvoj študentov z individualnim kariernim svetovanjem.

Univerza izvaja projekt »Študenti s posebnimi potrebami«, in sicer z organizacijo štirih usposabljanj delavcev, pooblaščenih za delo s študenti s posebnimi potrebami. Finančna sredstva so, kot kaže, vedno manjša od načrtovanih, zato je njihova izvedba v skladu z zmožnostmi: v letu 2011 je izvedena delavnica »Motnje v duševnem zdravju in študij« (skupaj 25 udeležencev); za zaposlene je bil organiziran posvet na temo prehoda študentov s posebnimi potrebami na trg dela, (skupaj 29 udeležencev); delavnica »Izkušnja spreminja« za pooblaščene osebe za delo s študenti s posebnimi potrebami in ostale zaposlene na UL.

Dve knjižnici izstopata glede skrbi za študente s težavami z vidom tj. FSD, ki nudi pomoč uporabnikom v obliki digitalnih gradiva za slepe in slabovidne, in neoviran dostop za gibalno ovirane) medtem, ko na EF imajo študenti s posebnimi potrebami v čitalnici na voljo delovno postajo z Braillovo vrstico. Članice uvajajo izboljšave systemske podpore, gradiv, opreme in prostorov za študente s posebnimi potrebami kot so: ločene govorilne ure (FU), individualno svetovanje v okviru Centra za svetovanje in razvoj študentov (EF), digitalizacija študijske literature in brezplačno fotokopiranje učnih gradiv (FSD).

Za študente z gibalnimi omejitvami je na eni izmed članic (FKKT) uporaba prostorov povsem nemogoča, zato so doslej (v enem primeru) odsvetovali študentu vpis na fakulteto. Problem bo rešen z izgradnjo nove stavbe v letu 2014. Vendar smo na isti fakulteti ugotovili primer izjemne prakse, ko je gluhemu študentu v celoti omogočen študij in diploma s pomočjo znakovnega tolmača.

Odprava tehničnih ovir je obsegala prenovu oprem dvigal in označevanje prostorov dostopnost gibalno oviranim osebam s predstavitvijo stikal in označbami v Braillovi pisavi (FE, FRI); izgradnjo dvigala (FA); na FU z zamenjavo vhodnih vrat olajšan dostop za gibalno ovirane študente, na TeoF odstranitev arhitektonskih ovir, ustrezno opremo sanitarije; na FF namestitve posebnimi varovalnih ograj, prenovu oznak po hodnikih za slabovidne, na EF izgradnjo klančin za dostop do atrija in vgradnjo avtomatičnih vrat na štirih vhodih.

10. zavod redno pripravlja načrte za zagotavljanje finančnih, materialnih in drugih virov

(vložkov), ki so potrebni za delovanje zavoda, ter preverja njihovo izvajanje;

Vse članice UL vključno z rektoratom so pravne osebe javnega prava. Poglavitne prihodke univerze sestavljajo prihodki iz poslovanja (nacionalna in evropska proračunska sredstva, prihodki za izvajanje javne službe, ter prihodki iz prodaje blaga in storitev na trgu) in finančni prihodki (obresti iz depozitov), ter nekatere druge vrste prihodkov. Med odhodek prištevajo v računovodskih izkazih poslovne odhodke (stroške dela, amortizacije, storitev in materiala) ter finančne in nekatere druge vrste odhodkov. Vse članice Univerze in rektorat so zavezanke za DDV, razen AGRFT.

11. sredstva so zagotovljena za vse študijske programe, ki jih zavod izvaja, in vse dejavnosti zavoda, ki so s tem povezane (znanstveno, raziskovalno, umetniško oziroma strokovno delo) ter druge podporne dejavnosti.

Celotni prihodki Univerze v letu 2011 so znašali 330.688.449 evrov in celotni odhodki 323.298.101 evrov. V strukturi prihodkov prevladujejo prihodki iz poslovanja, med odhodki pa stroški dela. Pozitivna razlika med prihodki in odhodki je 7.390.348 evrov, po obdavčitvi (Univerza je zavezanec za davek iz dohodka pravnih oseb) ostane 7.121.775 evrov presežka po obračunskem načelu.

Glede na potrebe delovanja univerze izpostavljamo zlasti nenehno zmanjševanje sredstev, ki jih prejema UL za izvajanje študijskih programov 1. in 2. stopnje od MVZT (sedaj MIZKŠ) tako, da ta ne zadoščajo za kritje vseh stroškov izvajanja učnih programov. V letu 2011 je razlika med prejetimi sredstvi MVZT za izvajanje programov 1. in 2. stopnje ter odhodki za 1. in 2. stopnjo znašala v grobem 6 mio evrov, od tega za drugo stopnjo cca 4 mio evrov. Da bi izvajala akreditirane programe v predvidenem obsegu in kakovosti, mora poiskati vire na drugih področjih. Poglavitna sta: izredni študij in prodaja storitev na trgu; v bistveno manjši meri se pojavljata kot vir študijski programi 3. stopnje in raziskovalno delo. Prihodki iz izrednega študija so se močno zmanjšali v primerjavi z letom 2010 (11.877.426 evrov proti 9.055.746 evrov) vendar so zagotovili financiranje programov in omogočili še dodatni nakup opreme in prostorov.

Za financiranje 3. stopnje študija je značilno občutno zmanjšanje sredstev MVZT v letu 2011 (659.205 evrov) tj. na raven tretjine zneska iz leta 2010. Prehod na financiranje s pomočjo kohezijskih skladov, ki zagotovijo doktorandom šolnine in udeležbe na mednarodnih konferencah je povečal prihodke skoraj za tretjino več kakor leta 2010 in so ti znašali 5.841.280 evrov.

Presežki (po posameznih članicah kažejo velike razlike med članicami in s tem v zvezi je pričakovati večja ali manjša tveganja pri izvajanju programov. Daleč največji presežek po obdavčitvi kažeta MF (3.172.123 evrov), FRI (849.381 evrov) in BF (628.429 evrov); medtem, ko ZF in FA izkazujeta zanemarljiv presežek (429 evrov oz. 2.672 evra).

Osem članic izkazuje že doslej primanjkljaj sredstev za izvajanje programov 1. in 2. stopnje glede na prejeta sredstva za navedene program od MVZT in sicer: FF največji primanjkljaj v znesku -1.485.811 evrov, sledi ZF -519.367 evrov in FŠ -289.353 evra. Preostale članice (NTF, PEF, PF, EF, in AG) izkazujejo manjši primanjkljaj.

Za tekoče leto (2012) finančni načrt predvideva negativno stanje financiranja izobraževalne dejavnosti iz proračunskih virov v znesku nekaj več kakor 2 mio evrov. Potrebno ja zagotoviti sredstva za cca 35.000 študentov na prvi stopnji, 3.900 študentov na enoviti magistrski stopnji in upoštevati naraščanje števila razpisanih programov (kopičenje novih diplomantov 1. stopnje), povečanje števila novo akreditiranih programov z 178 za še 30 dodatnih. Tudi v bodoče bodo ta problem reševali z likvidnostnim pokrivanjem primankljaja s prihodki iz izrednega študija, zaračunavanjem prispevkov za šolanje, ter s prodajo storitev na prostem trgu. Na zadostno financiranje izobraževalnih programom v naslednjem obdobju bodo vplivali

morebitne spremembe uredbe o financiranju iz leta 2011 ter nejasne intervencije v državni proračun v povezavi s krizo javnih financ.

Prednosti:

- Pripravljenost in možnost pokrivati primanjkljaj sredstev za učne programe 1. in 2. stopnje s prihodki iz izrednega študija ter s prodajo storitev na prostem trgu.

Priložnosti za izboljšanje:

- Zagotoviti načrt skupne rabe prostorov med članicami, kjer je to možno in smiselno.
- Realizirati novogradnjo ključnih objektov (FKKT in FRI).
- Pospešiti prehod informacijskih sistemov članic na enoten oz. integriran informacijski sistem za študente in potrebe poslovanja.

Neskladnosti z zakonom in merili na področju materialnih razmer niso bile ugotovljene.

7. zagotavljanje kakovosti (32. člen)

1. Sistem zagotavljanja kakovosti visokošolskega zavoda je primeren in učinkovit ter primerljiv v evropskem visokošolskem prostoru; obsega vse procese, ki so pomembni za kakovostno delovanje zavoda in izvajanje študijskih programov ter stalno izboljševanje kakovosti. Dejavnost zavoda se načrtuje stalno in celovito; izvajanje načrtov se redno spremlja, napake in pomanjkljivosti pa odpravljajo.

Zavod redno izvaja samoevalvacijo, ki vključuje:

1. evalvacijo poučevanja, ki jo podajo študenti in drugi relevantni deležniki iz okolja,
2. evalvacijo vseh dejavnosti,
3. evalvacijo zadostnosti in raznovrstnosti virov iz nacionalnega in mednarodnega okolja ter finančne uspešnosti;
4. dokumentiranje razvoja visokošolskega zavoda v povezavi z razvojem relevantnega okolja,
5. dokumentiranje pomanjkljivosti in napak,
6. analizo dosežkov ter
7. oceno kakovosti vseh dejavnosti visokošolskega zavoda in oblikovanje predlogov za izboljšave.

Dokumentirane ugotovitve o kakovosti delovanja zavoda in njihova analiza ter predlogi ukrepov za izboljšanje so dostopni v samoevalvacijskih poročilih in objavljeni.

Z zagotavljanjem kakovosti visokošolski zavod usmerja in razvija kulturo kakovosti.

Univerza se pospešeno zavzema za snovanje in izboljševanje kulture kakovosti na univerzi, kar je razvidno iz ureditve delovanja, aktivnosti rektorata in članic ter posameznih dejavnosti članic univerze. K temu usmerjajo tudi Pravila o sistemu spremljanja in zagotavljanja kakovosti UL, ki obravnava različne vidike zagotavljanja kakovosti. Pravila so splošne narave in določajo poleg ciljev in strategij še mehanizme, določajo odgovornost in narekujejo poročanje o kakovosti.

Zadnja samoevalvacija UL je bila izvedena v letu 2011 in je vključevala samoevalvacijo na vseh članicah. Zaključki postopka samoevalvacije so zapisani v letnem poročilu 2011 in vsebujejo vsa področja, ki jih določajo Merila za akreditacijo in zunanjo evalvacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov v 32. členu. V proces samoevalvacije univerze so vključeni različni notranji deležniki univerze in članic, pri čemer to ne velja za skupine zunanjih deležnikov (npr. delodajalce, predstavnike lokalnih skupnosti).

Iz pregleda samoevalvacijskih poročil članic na njihovih spletnih straneh ugotavljamo, da članice redno oziroma letno izvajajo samoevalvacijo. Samoevalvacijska poročila

članice objavljajo na svoji spletni strani. Ob njihovem pregledu ugotavljamo, da je v njih manj pregleda uspešnosti doseganja načrtovanih ciljev, refleksije in ukrepov za prihodnost z navedbo rokov za izvedbo, več pa je poudarek na opisu dejavnosti članice. Univerza na tem področju usposablja članice na dogodkih na temo kakovosti in stremi h krepitvi kulture kakovosti med članicami.

Na univerzi sta za sistem kakovosti zadolženi Komisija za kakovost in Služba za spremljanje kakovosti, poročanje in analize. Članice tako imajo posvetovalno telo senata univerze in krovno službo, ki jih lahko usmerjata pri njihovih vprašanjih in dilemah pri razvoju lastnega sistema kakovosti. Vendar pa univerzitetna komisija za kakovost vključuje le notranje deležnike univerze in ne zunanjih, kar sicer ni pomanjkljivost, je pa priložnost za izboljšanje. Še pomembnejša priložnost za izboljšanje, predvsem z vidika zagotavljanja urejenosti in poenotenosti med članicami, pa je določitev sestave komisije za kakovost na članicah, ki trenutno ni določena/predlagana v Pravilih o sistemu spremljanja in zagotavljanja kakovosti UL.

Za uspešno širitev kulture kakovosti je pomembno zavedanje, kdo so strateški deležniki univerze, ter vključitev teh deležnikov na vseh strateških področjih univerze, da bi se lahko kultura kakovosti uspešno razvijala. Zavzemanje za to področje mora biti del odgovornosti univerzitetne komisije za kakovost, ki to potrebo prenaša preko organov za zagotavljanje kakovosti na članicah univerze, drugih organov članic ter predvsem preko vodstvenega osebja do vseh zaposlenih. Ob tem je potrebno vključevati in upoštevati različne notranje in zunanje deležnike univerze. Ugotavljamo namreč, da je univerza zelo dobro povezana z različnimi deležniki (formalno in neformalno), vendar pa so predvsem zunanji strateški deležniki nezadovoljivo vpeti v formalne procese univerze. V tem delu priporočamo vključitev študentov in zunanjih deležnikov predvsem v upravne odbore članic, kljub temu, da jih k temu ne zavezuje zakon (kakor tudi jih ne zavezuje, da bi takšen organ imeli). Menimo namreč, da so vidiki različnih subjektov, ki soustvarjajo notranje in zunanje okolje univerze pomemben akter pri snovanju odločitev članic (in univerze).

Univerza s pomočjo članic spremlja kakovost delovanja univerze in članic preko anket o zadovoljstvu študentov. Spremljanje zaposljivosti na članicah poteka po dokaj neformalnih poteh in s pomočjo različnih akterjev v okolju, vendar pa je takšno zbiranje podatkov nesistematično, neprimerljivo med članicami in nekontinuirano. Univerza se tega zaveda in stremi k ureditvi tega področja na univerzitetni ravni. Spremljanje zadovoljstva zaposlenih je področje, kateremu bi univerza morala nameniti več pozornosti. Kljub temu, da so kolektivi dokaj obvladljivi in komunikacija zadovoljiva, ugotavljamo, da se zadovoljstva zaposlenih ne spremlja sistematično, prav tako ugotavljamo, da se letni razgovori z nadrejenimi, ki jih določa Zakon o javnih uslužbencih, ne izvajajo na vseh članicah.

Prednosti:

- Univerza ima Pravila o sistemu spremljanja in zagotavljanja kakovosti UL, ki so splošne narave.
- Samoevalvacijo univerza izvaja že več let. Zadnja samoevalvacija univerze je potekala leta 2011 in je vključevala samoevalvacijo vseh članic.
- Samoevalvacije članic se izvajajo redno v zadnjih letih, pri čemer so samoevalvacijska poročila objavljena na spletnih straneh članic.
- Samoevalvacijska poročila članic in univerze vključujejo področja, ki jih narekujejo nacionalna merila, prav tako pa se univerza z različnimi aktivnostmi (npr. delavnicami) zavzema za spoštovanje teh meril pri članicah.

Priložnosti za izboljšanje:

- Strategija univerze je določena s pomočjo različnih deležnikov, vendar pa je implementacija strategije eden poglobitvenih izzivov v prihodnjem obdobju. Od

vključenosti vseh strateških deležnikov, predvsem pa dvosmerne komunikacije med njimi, je odvisno, ali bo univerza izkoristila te procese za nadgradnjo kulture kakovosti.

- Pravila o sistemu spremljanja in zagotavljanja kakovosti UL naj določijo sestavo komisije za kakovost na članicah. Samoevalvacijska poročila članic se naj obravnavajo pri skupini zunanjih deležnikov na organih, sestankih ali drugih dogodkih članic.
- UL naj centralizirano spremlja zaposljivost in zaposlenost diplomantov. Prav tako pa je potrebno sistemizirati, centralizirati in obdobjno izvajati spremljanje zadovoljstva zaposlenih in spremljanje zadovoljstva strateških deležnikov v zunanjem okolju (npr. delodajalcev in lokalnih skupnosti) z delovanjem univerze.

Neskladnosti z zakonom in merili na področju zagotavljanja kakovosti niso bile ugotovljene.

Mnenje skupine strokovnjakov o opravljeni presoji

UL zavzema osrednje mesto v slovenskem visokošolskem prostoru in v slovenski družbi, saj je dejavna na področjih, ki so posebnega družbenega pomena in tako prispeva h kulturnemu, socialnemu in ekonomskemu razvoju družbe. UL ima v državi nedvomno največ koncentriranega potenciala, tako na področju raziskovalno razvojnega dela kot v procesu visokošolskega izobraževanja. UL je v zadnjem pet letnem obdobju naredila napredek k integrirani univerzi. Morda največji napredek pa je UL v tem obdobju naredila pri zagotavljanju celovitega sistema kakovosti, ki bo v popolnosti šele zaživel. Ustvarjeni pa so vsi pogoji za zagotavljanje celovitega sistema kakovosti. V zaključku izpostavljam naslednje ključne prednosti in možnosti za izboljšave.

Prednosti:

- UL je celovita univerza s tradicijo, dobrim imenom in mednarodno veljavo.
- Visoka pripadnost univerzi in usposobljenost tako pedagoškega, znanstvenega in umetniškega kot strokovnega osebja.
- Dolgoročno zastavljena strategija nadaljnjega razvoja UL utrjuje povezanost delovanja zavoda z razvojem ožjega okolja v Sloveniji, kot tudi povečuje uveljavljenost v mednarodnem prostoru.
- Zavedanje, da je za nadaljnji napredek UL potrebna dobro koordinirana in bolje integrirana univerza.
- Odlično sodelovanje UL in njenih članic z gospodarskimi in družbenimi subjekti.
- Dobro spostavljena mreža kariernih centrov.

Priložnosti za izboljšanje:

- Senat naj prevzame vodilno vlogo na področju izvajanja in spremljanja strategije, medtem ko Upravni odbor naj zavzame bolj proaktivno vlogo za doseganje vizije. Razviti je potreben celovit sistem za spremljanje strategije na podlagi kazalnikov, ki ga naj uporabljajo tudi članice UL.
- Za doseg večjega napredka UL naj bolje izkorišča razpoložljive vire (človeške in opremo), koordinira in zasleduje aktivnosti, postavlja prioritete in definira skupno politiko.
- Cilj odličnosti na vseh področjih delovanja naj postane bolj poudarjen v komunikaciji z deležniki.
- Povečati stopnjo mobilnosti zaposlenih in študentov.
- Sistemsko spremljanje zaposljivosti, zaposlenosti in konkurenčnosti diplomatov na nivoju UL.
- Realizacija enotnega oz. integriranega informacijskega sistema.

Ugotovljena je bila samo manjša neskladnost z zakonom in merili, ki pa se v času priprave tega poročila že odpravlja. Zato skupina strokovnjakov ugotavlja, da UL izpolnjuje pogoje za ponovno akreditacijo.

	Ime in priimek	Datum	Podpis
Predsednik	prof. dr. Marjan Mernik	11.2.2013	
Član	izr. prof. dr. Bojan Dolšak	11.2.2013	
Član	izr. prof. dr. Igor Vojtic	11.2.2013	
Član	doc. dr. Karmen Rodman	11.2.2013	
Član	prof. dr. Philippe Rousseau	11.2.2013	
Član	dr. Terence Alfred Clifford-Amos	11.2.2013	
Član	Nejc Iljevec	11.2.2013	
Član	Erazem Bohinc	11.2.2013	